

Οὐ μόνον δὲ ἐν Ἐνετία, ἀλλὰ καὶ ὅπου ἄλλοθι ἐβίουν οἱ Ἕλληνες τὰς Μούσας ἐθεράπευον, πρώτιστον καὶ προὔργιαίτατον μέλημα ποιούμενοι τὴν σύστασιν ναοῦ καὶ Σχολῆς, δεῖγμα τοῦτο τρανώτατον τῆς εἰς τὰ πάτρια ἐμμονῆς καὶ φιλομαθείας. Καὶ ἐν μὲν *Τεργέστη* ἀποκαταστάνας ἐμπορίας χάριν συνέστησαν μετὰ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ Ἑλληνικὴν Σχολὴν τῷ 1786, ἥτις ἐφεξῆς ἔβαινε προαγομένη, ὑπὸ ἀξιολόγων διευθυνομένη διδασκάλων καὶ διακρινόμενων ἐπὶ παιδείᾳ τῇ τότε· διότι τῷ 1803 προέστατο αὐτῆς ὁ Μακεδὼν Βασίλειος Παπαῦ Εὐθυμίου, συγγραφεὺς τῆς γνωστῆς Ἐγκυκλοπαιδείας ¹, τῷ δὲ 1817 προέστατο ὁ τῶν καθ' ἡμᾶς φιλολόγων Πρύτανις, ὁ ἐξ Ἠπείρου Κωνσταντῖνος Ἀσώπιος ², ὅτε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ διετηροῦντο Ἑλληνικαὶ Σχολαὶ τέσσαρες ³. Ἐφεξῆς δὲ τῷ 1826 ἐδίδασκεν αὐτόθι Ἰγνάτιος ὁ Σκαλιόρας ἐξ Ἰωαννίνων⁴, μεθ' ὧν ἕτεροι λόγου ἀξιοὶ καὶ τὰ νῦν ἀνθεῖ, ἐπαξίως διευθυνομένη ὑπὸ τοῦ ἐν λόγοις διαπρέποντος Θεαγένους Διβαδά, τοῦ Κεφαλλῆνος, ἡ Τεργεταία Σχολὴ πρὸς ὠφέλειαν τῆς ἐκεῖ ἀκμαίας καὶ ζωηρᾶς τῶν ὁμογενῶν Κοινότητος ⁵.

Ἐν δὲ *Βιέννῃ*, τῇ τῆς Αὐστρίας Μητροπόλει, ἔνθα καὶ πρότερον ἔτεροι, ἀπὸ τοῦ 1803—1815 ἐδίδασκε Νεόφυτος ὁ Δούκας ⁶, ὁ-

βιβλίον πάνυ χρήσιμον τοῖς ὀρθοδόξοις, βεβαιῶν τὰς παραδόσεις καὶ τὰ σοφίσματα τοῦ Βενιαμὶν Οὐδρῶφ, διδασκάλου τοῦ ἐν Βρετανίᾳ Ἑλληνικοῦ Φροντιστηρίου, ἐμφαντον, ἀφιερῶθῃ μὲν τῇ παναγιωτάτῃ, λογιωτάτῃ τε καὶ σοφωτάτῃ κυρίῳ ἡμῶν Γαβριὴλ Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικῇ Πατριάρχῃ, συντεθὲν δὲ καὶ τυπωθὲν σπουδῇ, ἐπιμελείᾳ καὶ δαπάνῃ τοῦ ἐν Ἱεροδιακόνοις ταπεινοῦ Φραγκίσκου Προσαλέντου, τοῦ Κερκυραίου, ἱκανὸν χρόνον τοῦ αὐτοῦ Βενιαμὶν Οὐδρῶφ ἐν Βρετανίᾳ ἀκούσαντος, κατὰ τὸ ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ κέ. Ἀμστελοδάμμ. Παρὰ Θεοδώρῳ καὶ Ἐνρίκῳ Βρούην, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ αψς'. • Βρετοῦ Α', 54. 240. (ἀρ. 150.)

(1) Ἀστρονομία Λαλάνδου Β'. IX (τῆς ἑλλ. μεταφρ.)

(2) Λογίου Ἑρμοῦ ἔτ. 1817 σελ. 338. 340— Βρετοῦ Β', 154 242.

(3) Λογ. Ἑρμοῦ ἔνθα ἀνωτ. σελ. 340—342.

(4) Βρετοῦ Β', 223. 333.

(5) Κατὰ τὰ 1840 ἐδίδασκεν αὐτόθι ὁ ἐκ Καισαρείας Ἀγαθάγγελος Μητροπολίτης Καισαρείας τῆς Φιλίππου. (6) Βρετοῦ Β'. 272.